ברייתא דתניא ראה עדים כו'.

מתניתין דפרק בתרא דשבועות (דף

מע. ושס הי) דלעיל ודחי ניחח שמביח

ברייתא לפי שלריך לדקדק מסיפא

דר"ח בר' שמעון דלא מחניא במחני'

דשבועות אבל הכא אין נריך לדקדק

כלל מסיפה וי"ל דהמתני׳ דשבועות

ידע שפיר דאיכא לדחויי דהיא גופה

קמ"ל כדקאמר בסמוך אבל ברייתא

שמוספת על המשנה סבור דקמ"ל

דהודאה דטביחה לאו הודאה היא:

מימה דאמאי לא הביא

ל) [סנהדרין מא: עח.],
נס [מסייע להו כל"ל],
נס"ל],
נס"ל],

קג א מיי פכ״א מהלי עדות הלכה ו: קד ב מיי פ״כ מהל׳ עדות הלכה ז ופ"ב לאוין קסא:

רבינו חננאל

מיהו בריתא דאחו לה מהאי טעמא ואמרי הא קא משמע . בטביחה ומכירה ובאו עדים יאמרו שטבח ומכר פטור. מאי טעמ׳ חמשה בקר אמ׳ רחמנא וזה כיון שנפטר מן הכפל נשארו ארבעה ובשה נשארו שלשה. זה פירוש תשלומי חמשה ולא תשלומי ד' ולא תשלומי ג'. לימא דרב המנונא ור' יוחנז כתנאי. דתניא ושנים מעידין שטבח או שמכר, הוזמו עידי גניבה שבטלה מקצתה מריחה. הוא משלח כפל לגנב. משום סומכוס אמרו הוא משלם שלשה לפר משלמי' כפל. ותריצנה להא דסומכוס. כגוז דאתו תרי אמרי ליה גנבת, והודה אין גנבתי וטבחתי ומכרתי . מיהו לאו בפניכם. ואיתי נוב שהדי ואזמינהו. ואיתי טבח ומכר. רבנז סברי . מחמת בעתתא דשהדי היא ואינה חשובה הודאה. היא ופטור. לפיכך הוא משלם לבעליו כפל ופטור דטביחה אינה הודאה שלשה לפר ושנים לאיל. ור׳ יוחנן ורבנן פליגו עליהו. ודחינן, לא כולי עלמא בשנתחייב בגניבה על פי עדים הודאה דטביחה לאו הודאה כרב להזימה פליגי, וכיון דאתו ואמ׳ להו אין גנבתי טבחתי ומכרתי. אינו יכול להזימם שכבר הודה וכעדותם אינו גונא פטוריז. וסומכוס סבר כי אמרינן עדות שאי אתה . להזימה אינה עדות, כגון דלא ידעי באיזה באיזו שעה באיזה מקום נמצא בהן, אבל כי האי גונא אף על גב דאינך יכול להזימה דמסייעי להו. ולית הילכתא מאן דאמ׳ שאין העדים ניזומין עד שיודו ... [לא] תמצא אלא זוממי זוממין . וכולם ונכוחים למבין. וסוגיין ודשמעתין כרב ואקשינן על משנתינו כיון שמודה כי גוב הקרו שמורה כי גנב הקון חייב לשלם ... משלמין תשלומי כפל. ופרקינן

ה"ג אלא לאו הא המ"ל גנב על פי שנים וטבח ומכר ע"פ עלמו או ע"פ אחד דלא חייב עלמו בקרן הוא דאמרינן ע"פ עלמו כו'. כלומר בכי האי גווגא הוא דאמר דומיא דעד אחד לחייביה כי הדר אתו סהדי אבל היכא דגניבה (י) עצמו מודה לא אמרינו דומיא דעד אחד: ניסני גנבסי או שאמר טבחסי ומכרסי. פטור מתשלומי ד' וה' ושמעינן מינה תרחי דאע"ג דלא הודה אלא אטביחה ופטר עצמו מכלום הויא הודאה אלא מדלא שני הכי ש"מ טעמא דאמר גנבתי כו': לימא **כשלי**. הודאה דטביחה אי הודאה הויא בלא הודאה דגניבה דלא מחייב עלמו בקרן לפוטרו

> אלא לאו הא קמ"ל גנב על פי שנים ומבח על פי עד אחד או על פי עצמו 🕆 הוא דלא מחייב עצמו בקרן הוא דאמרינן ע"פ עצמו דומיא דע"פ עד אחד מה ע"פ עד אחד כי אתי עד אחד מצמרף בהדיה מחייב על פי עצמו נמי כי אתו עדים מחייב אבל גנב ומבח ומכר ע"פ עד אחד או ע"פ עצמו דחייב עצמו בקרן לא אמרינן על פי עצמו דומיא דעל פי עד אחד ברייתא דתניא ראה עדים שממשמשין ובאין ואמר גנבתי אבל לא מבחתי ולא מכרתי אינו משלם אלא קרן למה לי למיתנא ואמר גנבתי אבל

משלום לא מבחתי ולא מכרתי ניתני 🌣 או גנבתי או מבחתי ומכרתי אלא הא קמ"ל מעמא דאמר גנבתי ₪ הוא דחייב עצמו בקרן דפמור אבל אמר לא גנבתי ובאו עדים שגנב וחזר ואמר מבחתי ומכרתי ובאו עדים שמבח ומכר דלא חייב עצמו בקרן חייב אלמא הודאה דמביחה לאו הודאה היא אמרי לא היא גופה קמ"ל דכיון דאמר גנבתי אע"ג דאמר לא מבחתי ולא מכרתי ובאו עדים שמבח ומכר פמור מאי מעמא תשלומי (ארבע) חמשה אמר רחמנא ולא תשלומי ארבעה ולא תשלומי שלשה לימא כתנאי "היו שנים מעידין שגנב והיו שנים מעידים אותו שמבח ומכר הוזמו עדי גניבה עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה הוזמו עדי טביחה הוא משלם תשלומי כפל והן משלמין תשלומי שלשה משום סומכום אמרו הן משלמין תשלומי כפל והוא משלם תשלומי שלשה לפר ושנים לאיל אהייא קאי סומכום אילימא ארישא לית ליה לסומכום עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה ואלא אסיפא שפיר קאמרי רבגן הוא משלם תשלומי כפל והם משלמין תשלומי שלשה אלא מילתא אחריתי איכא בינייהו כגון דאתו בי תרי אמרי ליה גנבת אמר להו אין גנבתי ומבחתי ומכרתי מיהו לא בפניכם גנבתי ואייתי סהדי ואזמינהו דלא באפייהו גנב ואייתי בעל הבית סהרי ואסהידו ביה דגנב ומבח ומכר ובהודאת מביחה קמיפלגי דרבנן סברי אע"ג דהודאה דגניבה מחמת עדים הוא דקא מודה הודאה דמביחה הוא ופטור וסומכוס סבר כיון דהודאה דגניבה מחמת עדים הוא דקא מודה דמביחה לאו הוראה והנך עדים קמאי דאזמינהו משלמין תשלומי כפל והוא משלם שלשה לפר ושנים לאיל אמר רב אחא בריה דרב איקא לא דכולי עלמא הודאה דמביחה לאו הודאה היא אלא בעדות שאי אתה יכול להזימה קמיפלגי כגון דאתו סהדי ואמרי ליה גנבת ואמר להו גנבתי ומבחתי ומכרתי מיהו לא בפניכם גנבתי אלא בפני פלוני ופלוני ואייתי סהדי ואזמינהו דלא באפייהו גנב ואתו פלוני ופלוני ואסהידו ביה דגנב ומבח ומכר ובהא קמיפלגי דרבנן סברי הויא לה עדות שאי אתה יכול להזימה וכל עדות שאי אתה יכול להזימה לא הויא עדות וסומכום סבר עדות שאי אתה יכול להזימה הויא עדות והא יקיימא לן ידעדות שאי אתה יכול להזימה לא הויא עדות הני מילי היכא דלא ידעי באיזה יום באיזה שעה דליכא לעדות כלל אבל הכא סיועי הוא דקא ימסייעי ליה אמר מר הן משלמין תשלומי כפל מדקא מודה דגנב קרן בעי שלומי אמר רבי אלעזר משמיה דרב תני תשלום

להעיד שגנב וטבח ומכר על פי הגנב הביאם שאמר הגגב בבית דין בפני פלוני ופלוני גנבתי כדמפרש ואזיל ואחו פלוני ופלוני כו': רבנן פטרי ליה לגגב מארבעה וחמשה אלא משלם לבעלים קרן לבדו והוא נוטל כפל מן הראשונים שרנו להפסידו כפל וקנסא לא משלם מאי טעמא דהני סהדי בתראי אינן עדים דאינך יכול להזימם ולקיים בעדות זו דין הזמה שהרי הוא הודה תחילה שבפניהם גגב ועל פיו באו להעיד ולאו עדות היא הלכך אמאי מחייבת ליה אהודאת פיו על פי עצמו לא ישלם קנם ואהא מילתא קאי סומכום וסבר עדות שאי אתה יכול להזימה עדות היא ועדים המוזמין משלמין תשלומי כפל לבעלים במקום גנב והוא משלם שלשה לפר דהא אתו סהדי דטבח ומכר: הני מילי. דלא הויא עדות: היכא דאמרי לא ידעינן באיזו יום באיזו שעה. דאיכא למימר דלהכי עבדי דמסתפו דלא ליתו סהדי דלומינהו והלא באותה שעה עמנו הייתם ועדים שקרנים הם: אבל הכא. דהא דאין אחה יכול להזימה היינו משום דקושטא קא מסהדי מכל שכן דעדותן עדות דסיועי קא מסייעי להו הלכך הך ראשונים שהומו משלמים בשבילו כפל והוא משלם שלשה למשלומי חמשה דפר ושנים לאיל דעדות איכא והודאה ליכא דהודאה דגניבה מחמת ביעתותא דקמאי אודי והודאה דטביחה פוטר עלמו מכלום הוה: **مשלומי כפל.** אמר סומכוס בכי האי גוונא דקמאי משלמין כפל דמשמע קרן וכפל ואמאי כיון דקא מודי ואמר גנבתי איהו קרן קא בעי לשלומי דבשלמא קנסא דכפל הוו קא בעי לאפסודי בעדות שקר דידהו דאכתי לא עמד בדין ואיכא למימר דמודה ומיפטר אלא קרן הוא מחוייב וקאי ולא מפסדי ליה מידי:

הנהות הב"ח (ה) גמ' על פי עלמו דלח מיחייב כל"ל וחיבח הוא כל"ל ומיבת או נמחק: "" יייה וועמא דאמר גנבתי דחייב עלמו בקרן . הוא לפטור: (ל) רש היים הייג אלא וכו' אבל היכא דגניבה מחמת עלמו : סודה

אם באו עדים או לא: בעלה כולה.

דכיוו דלא גנב לא טבח והראשונים

משלמין כפל והוא פטור והאחרונים

פטורין: הוומו עדי טביחה. ולא עדי

גניבה: והן משלמין השלומי שלשה.

לגנב: אילימא ארישא. דהוומו עדי

גניבה וקאמר סומכוס הן משלמין

כפל בשבילו לבעלים כמשפטו והוא

משלם שלשה משום טביחה דטדי

טביחה לא החמו: ולית ליה לסומכום

כו'. הא ודאי כיון דלא גנב לא טבח:

אלא לאו על כרחיך מילחא אחריםי.

אמור רבנן דקאי סומכוס עלה ולא

משכחת דתיקו מילתא דסומכוס

אמנא קמא שפיר אלא הכי כגון

דאתו כו': אין גנבחי והך הודאה

דגנב לאו הודאה היא דהא מחמת

הני עדים דהאמרי ליה גנבת הוא

דמודה אבל הודאה דטביחה ומכירה

לאו מחמת ביעתותייהו אודי דהא לא

אמרי ליה שוטבחתו אלא גנבת: ואייתי

בעל הבים סהדי. אחריני דגנב ונובח

ומכר וקאמרי רבנן דהן משלמין

תשלומי כפל לגנב והגנב לבעלים

והוא פטור מד' וה' דהא אודי אטביחה והודאה היא ואע"ג דאייתי

בעל הבית סהדי דגנבי) פטור דהודאה

גמורה היא אף ע"פ שלא חייב עלמו

בקרן וקאמר להו סומכוס הן משלמין

כפל והוא משלם תשלותי שלשה

דהודאה דטביחה לאו הודאה היא

שהרי פטר עלמו מכלום: רבנן סברי אע"ג דגניבה מחמת עדים קא מודה.

ואינה הודאה וחייב לשלם לבעלים אותו

כפל שנוטל מאלו: הודאה דעביחה.

דלאו מחמת ביעתותא אודי מיהא

הודאה היא ופטור מד' וה' אע"ג

דפטר עלמו מכלום בהודאה זו דהא

הודאה שגנבתי כמאו דאמר לא גנבתי

דמי דמחמת קמאי אודי ומה דמחייב

בקרן וכפל משום עדות האחרונים הוא ולאו משום הודאתו: לא דכולי

עלמה הודחה דעביחה. בלה הודחה

דגניבה לאו כלום היא לפוטרו במקום

עדים כרבי יוחנן ואי הני סהדי בתראי

סהדותא מעליותא הויא לא הוי פטרי

ליה רבנן אלא הכא בעדות שאי אתה

יכול להזימה עסקינן וכגון דהני עדים

אחרונים הכשרים שהביא בעל הבית

>>⊕(< מוסף רש"י

וכל עדות שאי אתה יכול להזימה לא בויא עדות. אמר (דברים יט) ודרשו השופטים היטב והנה עד שקר העד וגו' ועשיתם לו כאשר זמם לעשות וגו', טדות שאחה יכול לחיים לא לא (פסחים יב. ורנוי"ז חוהדריו מא.).